

مردم سالاری نوین

اگر چه که بیشینه‌ی از روشن‌اندیشان، توده را گنهبار (مقصیر) ناکامی انگارگان (ایدیولوژی) های توده‌ای برمی‌شمارند و به این گمان اند، که گویا ناآگاهی توده، انگیزه‌ی شکست واژگشت (انقلاب) های کارگری شده اند و تا توده آگاه نشود، نبایستی به واژگشت اندیشید. ولی من بی پرده و آشکارا می‌گویم، که نه! توده یک پدیده‌ی پاک و دست نخورده است. توده به آب روانی ماند، که در جویبار زاستار (طبیعت) روان است. توده خود زاستار (طبیعت) است، که با برخورد به فرهنگ دگرگون و دگرسان می‌شود. چبود و سرشت فرهنگی که با توده برخورد و توده را رهبری می‌کند، گمارنده‌ی (تعیین کننده) است. این فرهنگ می‌تواند واپسگرا (ارتجاعی) باشد و واژگشت (انقلاب) توده را به لژنزار اسلامی بکشد و یا واژگر (انقلابی) باشد و از کشور گرسنه، ابرتوان (ابرقدرت) بسازد.

درست است، که آگاهی توده بهتر از ناآگاهی است و هر چه آگاهی اش بالا تر باشد، خوشایند و بهتر است. از نگر من، هر اندازه که توده آگاه باشد، باز هم در جنگ های آزادیبخش، شمشیر دست واژگران والاگهر (انقلابیون اصیل) است. واژگران والاگهر (انقلابیون اصیل) روشن‌اندیشانی اند، که با انگارگان واژگری (ایدیولوژی انقلابی) نخست خود را برتابخته (بسیج می‌کنند)، سپس توده را انگیزه و سازمان می‌دهند و رهبری می‌کنند. در هر همبودی (جامعه) واژگران والاگهر (انقلابیون اصیل) می‌توانند واژگشت (انقلاب) راه بیاندازند. واژگشت به آگاهی و ناآگاهی توده کاری ندارد.

شوربختانه، در سر راه واژگشت (انقلاب) توده ای در افغانستان دشواری های مهینی نهفته اند. یکی از این دشواری ها، گمراهی لایه روشن‌اندیش است. با آن که این لایه آگاه است، ولی شوربختانه خودباخته است (کمبود اعتماد به نفس دارد). این خودباختگی انگیزه آن شده است، که خودباوری (اعتماد به نفس) اش را از دست بدهد و به جای آن که خود را برتابخته (بسیج کند) و

دست به واژگشت (انقلاب) بزند، به ریسمان مردم سالاری سرمایداری چنگ انداخته و به دلار امریکایی باورمند است.

دشواری دیگر در نبود رده (طبقه) کارگر است. افغانستان یک کشور نیمه «فیودالی» است. در این کشور هنوز رده‌ی به نام رده کارگر نداریم. نیروهای کاری در افغانستان کارگرگونه‌های مانند دهگانان، روزمزدوران و پیشهوران می‌باشند.

دشواری دیگر در نبود نفان (ملت) است. شوربختانه در این سرزمین پدیده‌ی که همه مردمان کشور را با زبان، تبار، دین و انگارگان (ایدولوژی) های گوناگون در بر بگیرد، نداریم! سرزمین افغانستان توده همدست ندارد، توده تکه پارچه است. جنگ ۱۲۰ ساله‌ی هم فرایند همین دشواری است.

پس از جنگ یکم جهانی که به جنگ پایان همه جنگ‌ها نامدار است و بزرگ‌ترین دودمان‌های پادشاهی آلمانی، رومی، روسی و عثمانی در این جنگ فروپیختند، در بسیاری از کشورهای جهان جنبش‌های آزادیخواهی بنیادگذارده شدند، برخی از کشورها برای آزادی، برابری و دادگری (عدالت) در تکاپو بودند، پاره‌ی از کشورها به سوی مردم‌سالاری سرمایداری رهگشودند و بسیاری هم برای ساختن نفان (ملت) گام‌های ارزنده گذاشتند، ولی شوربختانه کشورهای هم مانند افغانستان بودند، که تبار را به جای نفان (ملت) گرفتند و در گمراهی سرگردان شدند و اکنون هم سرگیچه از یک دیوار به دیوار دیگر می‌خورند و از یک بن‌بست به بن‌بست دیگر سربه‌در می‌آورند.

زمانی که سرزمین‌های همسایه سنگ‌تهداب آسایش را در زادگاه شان می‌گذاشتند، در افغانستان نخستین خشت تهداب بدبختی گذاشته شد. وارونه‌ی کشورهای همسایه، امیرهای افغانستان یکی پس از دیگری به کژکاری و کنش‌های نا به هنجار دست زدند. عبدالرحمان، پدر کلان امان الله با کارکرد-های هومن‌ستیزانه (ضدبشری) برآن شد، تا آژگاه (مرکز) افغانستان را از هزارستانی‌های که مردمان بومی آن‌جا بودند، پاک کند. زیرا انگلیس‌ها برای

عبدالرحمان گفته بودند، که «اتحاد بین اقوام افغانستان بر ضد منافع امیر است» (غبار برگه ۴۷۴).

در دهه های شست و هفتاد ترسایی این دشواری ها سست و ناتوان تر بودند. روشن اندیشان خود و خودبادر بودند، از خرد خود کار می گرفتند، سازمان داشتند و جنگ انگارگانی (ایدولوژیکی) می کردند.

پس از اناهش (تجاوز) روس ها در افغانستان و آغاز دهشت‌افکنی، روشن-اندیشان بسیاری خروشیدند و سرکشانه برای رهایی به میدان تاختند و در برابر زورمرزان روسی و مزدوران شان تفنگ برداشتند، رزمیدند و پاسخ اناهشگران (متجاوزین) را با گلوله دادند. رزم آرایی روشن‌اندیشان راستین، که به نام شعله ای نام دار بودند، نه تنها برای روس ها، که برای امریکایی ها هم پذیرفتند نبود.

این روشن‌اندیشان واژگر (انقلابی) در سرتاسر افغانستان با گروه و دسته های خرد و بزرگ رهایی‌بخش، از دهکده ها به سوی شهر ها تاختند، ولی از آن جا که جنگجویان مزدور امریکایی از جنگافزار های پیشرفته و دست‌مایه های افزون برخوردار بودند، ایستادگی در برابر شان دشوار بود.

روس ها و امریکایی ها، نیروی چپ را در افغانستان چنان سرکوب کردند، که زمانی روس ها ارتش شان را کشیدند، تنها و تنها سرسپردگان مسلمان امریکایی به درون افغانستان به جا مانده بودند!

باری، اکنون زمان آن رسیده است، که روشن‌اندیشان افغانستان لختی درنگ کنند، دیگر تباری نیندیشند، دیگر به دلار باورمند نباشند (ایمان نیاورند)، هسته سازی کنند، خود را سازمان دهند و مرز های دوستی و دشمنی را بازشناخته و آشکار سازند. از خرد خود کاربگیرند و در کاربرد آن به گفته‌ی کانت دلیری ورزند. در برابر خود و مردم پاسخور باشند.

از آن جا که جنگ های کیشی و تباری توده را تکه پارچه و آسیب‌پذیر ساخته است، باید روشن‌اندیش در آغاز کار بردبار باشد، با توده آشتی‌آمیز برخورد کند، ولی همواره روشنگری کند و در برابر فرمانروایان (حاکمان) از مشت

بسته کاربگیرد و دارای گزیرش (عزم) پایدار باشد. روش‌اندیش واژگر باید خویشکار (وظیفه‌شناس) باشد و بداند، که بیرون‌آوردن مردم از بن‌بست و دست‌یافتن به آزادی، کار و پیشه‌ی اوست. روش‌اندیش باید کسانی را که به بی‌راهه رفته اند، به راه راسته کند و بر روی نامیدان دری بگشايد.

روش‌اندیش واژگر باید سازشکاران و همسازان با مردم‌سالاری سرمایداری را از خواب بردگی بیدار کند و آگاه سازد، که ددمنشی (توحش) امریکایی به سود افغانستان نیست. روش‌اندیش باید با یک نگرش دانشیک (علمی) به این پدیده بنگرد و برای بنیادگذاردن یک جنبش روش‌اندیشی پاد (ضد) امریکایی سرتاسری بکوشد.

سازشکاران و همسازان باید بدانند، که گرایش‌های هومن (انسان) ستیز، کیش‌پرستی و تبارگرایی، دست افزار فرسوده‌ی امریکای جهانخوار است، بیش از نیم سده کهنه است و دیگر خریدار ندارد.

سازشکاران و همسازان مردم‌سالاری سرمایداری باید بدانند، که پشتیبانی از تبارگرایی، همبود و سرزمهin را به ژرفای نابودی می‌کشد و سرانجام تبارگرایی به فاشیزم می‌انجامد. هر تبارگرای که لگام شهرازمان (دولت) را در دست بگیرد، ناگزیر به زدایش تبار‌های دیگر می‌شود. تبارگرایی و فاشیزم دادباخته (محکوم) به شکست اند. کسی که خواسته باشد، در یک سرزمهin فرمان براند و کشوردار شود، نیاز به پشتیبانی مردمی و فرهنگ والا دارد. تفنگ در جنگ رهایی‌بخش کارساز است، ولی در کشورداری کار ساز نیست! پیروزی از آن کسی است، که توده‌ای بیاندیشد و از فرهنگ پیشرفته برخوردار باشد.

پس باید روش‌اندیش از نیرو‌های تبارگرا و به ویژه فاشیزم دوری بجوید و ارزش‌های فریبیننده و دروغین را دگرگون سازد. هرکس که جانشینی به این ارزش‌ها نداشته باشد، به بن‌بست می‌رسد و ناگزیر است، که خودفروشی یا خودکشی کند.

روش‌اندیش واژگر باید ناگزیر است، که ارزش‌های نوینی جایگزین ارزش‌های کهنه و فرسوده سازد و به پدیده‌های نوینی که نیاز‌های مردم را

برآورده سازند، دست یابد. همبود و سرزمین افغانستان نیاز به یک دگرگونی بنیادین دارد. جنگ‌های چهل ساله این سرزمین را چنان به ژرف‌افروز برد است، که این سرزمین نه تنها به یک دگرگونی ساستاریک (سیاسی) و سرایداشتیک (اقتصادی)، بلکه به یک دگرگونی بنیادین فرهنگی نیاز دارد. برای رسیدن به آماج، باید واژگران (انقلابیون) یک راه دراز و دیرپا را بپیمایند. برای گذشتن از این راه و رسیدن به آماج، بایستی آماده‌ی پیکار باشند.

برای رسیدن به یک افغانستان آزاد و مردم‌سالار نوین، باید دست به پیکار خستگی‌ناپذیر بزنند، زیرا آماج شان تنها سرنگونی و سرکوبی فاشیزم و دست‌یافتن به یک افغانستان آزاد نیست، آن‌ها باید این سرزمین را از نگاه سرایداشتیک (اقتصادی) به خودبستگی برسانند، فرهنگ پسمانده و پوسیده اش را خانه‌تکانی کنند و سنگ‌تهداب یک فرهنگ نوین و هومنیک (انسانی) بنیاد نهند.

واژگران باید در افغانستان فرهنگی بسازند، که بازتاب دهنده‌ی ساستار (سیاست) و سرایداشتیک (اقتصاد) افغانستان باشد. فرهنگ نوین این سرزمین باید هنایش (تأثیر) به سزاوی روحی ساستار (سیاست) و سرایداشتیک (اقتصاد) بگذارد. به این چم که فرهنگ نوین رهنمایی ساستار (سیاست) و سرایداشتیک (اقتصاد) این سرزمین باشد.

همان‌گونه که سازمایه‌های واپس‌گرایانه (عناصر ارتجاعی) فرهنگ باستانی و امروز افغانستان را نمی‌توان از ساستار و سرایداشتیک (سیاست و اقتصاد) باستانی مردم افغانستان جدا کرد، فرهنگ نوین این سرزمین را هم نمی‌توانیم از ساستار و سرایداشتیک (سیاست و اقتصاد) نوین جدا سازیم. فرهنگ نوین افغانستان بازتاب ساستار و سرایداشتیک (سیاست و اقتصاد) نوین افغانستان خواهد بود. برای رسیدن به مردم‌سالاری نوین، بایستی واژگران نخست با زورمرزان (متجاوزین) درآویزیند و بنیاد شان را براندازند. سرانجام، باید روشن‌اندیش واژگر پس از پیاده و نهادینه کردن مردم‌سالاری

نوين، برای نفان (ملت) سازی گامبردارد و افغانستان تباری را به یک افغانستان مردم سالار نوين و از آن همه برساند.

ناصر چکاوک

۱۷،۰۹،۲۰۲۰

هامبورگ
